

Seznam literatury

Prameny

Archivní prameny

Österreichisches Staatsarchiv, Archiv der Republik, Bundesministerium für Auswärtige Angelegenheiten, Politische Berichte der österreichischen Botschaft Prag, 1979

Politisches Archiv des Auswärtigen Amtes (PA AA) Berlin, Ministerium für Auswärtige Angelegenheiten der DDR (MFAA)

Archiv bezpečnostních složek, fond Správa kontrarozvědky – II. správa SNB/FMV (A 34); (A 34/1)

Archiv bezpečnostních složek, Zpravodajský odbor Federální správy zpravodajské služby (A 18)

Archiv bezpečnostních složek, fond Správa kontrarozvědky pro boj proti vnitřnímu nepříteli – X. správa SNB (A 36)

Archiv České biskupské konference

Národní archiv, fond František Tomášek

Národní archiv, Ministerstvo kultury ČSR, Sekretariát pro věci církevní (1967–1990)

Národní archiv, fond ÚV KSČ 1945–1989, předsednictvo ÚV KSČ 1976–1981 (f. KSČ-ÚV-02/1)

Národní archiv, fond ÚV KSČ 1945–1989, předsednictvo ÚV KSČ 1981–1986 (f. KSČ-ÚV-02/1)

Národní archiv, fond ÚV KSČ 1945–1989, sekretariát ÚV KSČ I (f. KSČ-ÚV-02/4)

Národní archiv, fond ÚV KSČ 1945–1989, Kancelář Gustáva Husáka

Národní archiv, fond ÚV KSČ 1945–1989, Kancelář tajemníka
ÚV KSČ Oldřicha Švestky

Korespondence a rozhovory

Korespondence s prof. Karlem Skalickým, 13. července 2022

Korespondence s dr. Františkem Mikloškem, 25. října 2022

Rozhovor s arcibiskupem Dominikem Dukou, Praha, srpen
2010

Periodika

Československá televize

Český bratr

Český zápas

Deník N

Informace o církvi (Samizdat)

Informace o Chartě 77 (Samizdat)

Katolické noviny

Katolický týdeník

Kirchliche Zeitgeschichte

Kostnické jiskry

Květy

Lidová demokracie

Lidové noviny

Listy

Mladý svět

Naše rodina

Nová mysl

Nový život
Obrana lidu
Osteuropa
Otázky míru a socialismu
Průboj
Rozmluvy
Rudé právo
Salve
Sluníčko
Studie
Svědectví
The Polish Review
Tribuna
Tvorba
World Politics

Internetové zdroje

<https://www.cia.gov/readingroom> (archiv americké zpravodajské služby CIA)
<https://www.pametnaroda.cz/cs> (rozsáhlá sbírka vzpomínek pamětníků, Paměť národa)

Tištěné prameny a literatura

ALBRECHT-BIRKNER, Veronika: *Freiheit in Grenzen. Protestantismus in der DDR*. Evangelische Verlagsanstalt, Leipzig 2018
ASH, Timothy Garton: *Rok zázraků. Svědectví o revoluci roku 1989 ve Varšavě, Budapešti, Berlíně a Praze*. Prostor, Praha 2019

ASSMANN, Aleida: *Der lange Schatten der Vergangenheit. Erinnerungskultur und Geschichtspolitik*. C. H. Beck, München 2006
ASSMANN, Aleida: *Die Wiedererfindung der Nation. Warum wir sie fürchten und warum wir sie brauchen*. C. H. Beck, München 2020
BALÍK, Stanislav – HANUŠ, Jiří: *Katolická církev v Československu 1945–1989*. CDK, Brno 2007
BALÍK, Stanislav – HANUŠ, Jiří: *Letnice dvacátého století: Druhý vatikánský koncil a české země*. CDK, Brno 2012
BÁRTA, Milan – BŘEČKA, Jan – KALOUS, Jan: *Demonstrace v Československu v srpnu 1969 a jejich potlačení*. ÚSTR, Praha 2012
BENDA, Václav: *Noční kádrový dotazník a jiné boje. Texty z let 1977–1989*. Fra, Praha 2009
BERÁNEK, Josef: *Václav Malý. K hledání pravdy patří pokora*. Portál, Praha 2002
BERÁNEK, Josef – RYBÁŘ, Jan: *Deník venkovského faráře*. Vyšehrad, Praha 2016
BÍLEK, Petr A. – ČINÁTLOVÁ, Blanka: *Tesilová kavalérie. Popkulturní obrazy normalizace*. Pistorius & Olšanská, Příbram 2010
BÍLÝ, Matěj: *Varšavská smlouva 1969–1985. Vrchol a cesta k zániku*. ÚSTR, Praha 2016
BLAŽEK, Petr (ed.): *Akce „Sever“. Státní bezpečnost a krize Polské lidové republiky 1980–1984*. Díly 1 a 2. ÚSTR, Praha 2017
BLEHOVA, Beata: *Der Fall des Kommunismus in der Tschechoslowakei*. Lit, Wien 2006
BÖSCH, Frank: *Verwandlung des sozialistischen Raums: Papst Johannes Paul II. in Polen 1979*. In: Frank Bösch – Lucian Hölscher (hrsg.): *Jenseits der Kirche. Die Öffnung religiöser Räume seit den 1950er Jahren*. Wallstein, Göttingen 2013, s. 149–176

BÖSCH, Frank: *Zeitenwende 1979. Als die Welt von heute begann.* C. H. Beck, München 2019

BOYER, Christoph: Normalisierung. In: *Bohemia*, ročník 47 (2006/2007), č. 2, s. 348–360

BREN, Paulina: *Zelinář a jeho televize: Kultura komunismu po pražském jaru 1968.* Academia, Praha 2013

BRENNER, Christiane: „Aber unsere Zeit hat ihre neue Romantik“. *Der Sozialistische Jugendverband der Tschechoslowakei (1970–1989).* In: Christiane Brenner – Karl Braun – Tomáš Kasper (hrsg.): *Jugend in der Tschechoslowakei. Konzepte und Lebenswelten (1918–1989).* Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen – München 2016

BURAKOWSKI, Adam – GUBRYNOWICZ, Aleksander – UKIELSKI, Paweł: *1989: Podzim národů.* Academia, Praha 2022

BUTTA, Tomáš a kol.: *90 let Církve československé husitské: sborník.* CČSH, Praha 2010

CASAROLI, Agostino: *Trýzeň trpělivosti. Svatý stolec a komunistické země (1963–1989).* KNA, Kostelní Vydří 2001

CUHRA, Jaroslav: Ateizace a výchova k vědeckému světovému názoru. In: Jaroslav Cuhra – Marie Černá – Markéta Devátá – Tomáš Hermann – Pavlína Kourová: *Pojetí a prosazování komunistické výchovy v Československu 1948–1989.* ÚSD AV, Praha 2020, s. 31–56

CUHRA, Jaroslav: *Církevní politika KSČ a státu v letech 1969–1972.* ÚSD AV, Praha 1999

CUHRA, Jaroslav: *Československo-vatikánská jednání 1968–1989.* ÚSD AV, Praha 2001

CUHRA, Jaroslav: Kam nás to vedete? Křesťané a počátky Charty 77. In: *Dějiny a současnost*, 29, č. 2/2007, s. 34–36

CUHRA, Jaroslav: Katolická církev přelomu 80. let v diplomových pracích příslušníků StB. In: *Securitas Imperii* 5, Praha 1999, s. 3–145

CUHRA, Jaroslav: K rezistenci v rámci katolické církve. In: Tomáš Vilímek – Oldřich Tůma (eds.): *Projevy a podoby protirežimní rezistence v komunistickém Československu 1948–1989.* ÚSD AV, Praha 2018, s. 54–79

CUHRA, Jaroslav: Milenium pražského biskupství: Pandán k desetiletí duchovní obnovy. In: Oldřich Tůma (ed.): *Historické studie. K sedmdesátinám Milana Otáhalá.* ÚSD AV, Praha 1998, s. 48–57

CUHRA, Jaroslav: Skrytý zápas. Stát, katolická církev a mládež v druhé dekádě normalizačního režimu. In: Miroslav Vaněk a kol.: *Ostrůvky svobody. Kulturní a občanské aktivity mládeže generace v 80. letech v Československu.* ÚSD AV, Praha 2002, s. 107–144

CUHRA, Jaroslav: Staat und Kirchen in der Tschechoslowakei. In: Martin Schulze Wessel – Martin Zückert (hrsg.): *Handbuch der Religions- und Kirchengeschichte der böhmischen Länder und Tschechiens im 20. Jahrhundert.* R. Oldenbourg Verlag, München 2009

ČINÁTL, Kamil – MERVART, Jan – NAJBERT, Jaroslav (eds.): *Podoby československé normalizace: Dějiny v diskuzi.* ÚSTR – NLN, Praha 2018

DEJMEK, Jindřich: Prodloužení československo-sovětské smlouvy v prosinci 1963 a uzavření nové smlouvy v květnu 1970. In: Jan Němeček a kol.: *Československo-sovětská smlouva 1943.* HÚ AV, Praha 2014, s. 159–174

DEMEL, Zdeněk: *Pod dohledem církevních tajemníků. Omezování*

- činnosti katolické církve v Československu 1945–1989 na příkladu jihočeského regionu. CDK, Brno 2008
- DINUŠ, Peter: Českobratrská církev evangelická v agenturním rozpracování STB. ÚDV, Praha 2004
- DOLEŽAL, Václav: Ztroskotanci a samozvanci. Rudé právo, Praha 1977
- DOLEŽALOVÁ, Markéta (ed.): Velehrad vás volá!. ÚSTR, Praha 2017
- DOELLINGER, David: *Turning Prayers into Protests. Religious-Based Activism and Its Challenge to State Power in Socialist Slovakia and East Germany*. Central European University Press, Budapest – New York 2013
- DOSTATNI, Tomasz – ŠUBRT, Jaroslav – DUKA, Dominik: *Tradice, která je výzvou*. Portál, Praha 2011
- DUKA, Dominik: *Desetiletí*, in: *Salve*, 7 (1997), č. 1, s. 13–22
- ERNESTI, Jörg: *Friedensmacht. Die vatikanische Außenpolitik seit 1870*. Herder, Freiburg im Breisgau 2022
- FIALA, Petr: *Laboratoř sekularizace. Náboženství a politika v ne-náboženské společnosti: český případ*. CDK, Brno 2008
- FIALA, Petr – HANUŠ, Jiří: *Skrytá církev. Felix M. Davídek a společenství Koinótés*. CDK, Brno 1999
- FLEISCHAUER, Alexander: *Die Enkel fechten's besser aus. Thomas Müntzer und die Frühbürgerliche Revolution – Geschichtspolitik und Erinnerungskultur in der DDR*. Aschendorff Verlag, Münster 2010
- GASSETT, Philipp – GEIGER, Tim – WENTKER, Hermann (hrsg.): *Zweiter Kalter Krieg und Friedensbewegung*. Oldenbourg Verlag, München 2011
- GUMENICKÝ, Jozef: *Mons. ThDr. Antonín Liška CSsR*. Diplomová práce. KTF UK, Praha 2012

- HÁJEK, Jiří: *Mýtus a realita ledna 68*. Svoboda, Praha 1970
- HÁLEK, Jan – MOSKOVIČ, Boris a kol.: *Nekončící příběh. (Historiografické) narativy vzniku Československa v proměnách času a prostoru (1918–1992/1993)*. Academia, Praha 2023
- HALÍK, Tomáš: *Víra a kultura: Pokoncilní vývoj českého katolicismu v reflexi časopisu Studie*. Zvon, Praha 1995
- HALÍK, Tomáš: *To že byl život? Z podzemní církve do labyrintu svobody*. NLN, Praha 2018
- HALÍK, Tomáš: *Obnovíš tvář země. Texty k obnově církve a společnosti z let 1989–1998*. NLN, Praha 2014
- HALÍK, Tomáš: *Odpoledne křesťanství. Odvaha k proměně*. NLN, Praha 2021
- HANUŠ, Jiří: *Felix Davídek a skrytá církev: čtvrtstoletí poté*, in: *Paměť a dějiny: Revue pro studium totalitních režimů*, ročník 14 (2020), č. 4, s. 8–10
- HANUŠ, Jiří: *Malý slovník osobností českého katolicismu 20. století s antologií textů*. CDK, Brno 2005
- HARTMANN, Jan – SVOBODA, Bohumil – VAŠKO, Václav: *Kardinál Tomášek: Svědectví o dobrém katechetovi, bojácném biskupovi a statečném kardinálovi*. Zvon, Praha 1994
- HEIMANN, Mary – SZEGEDI, Gábor: *Catholicism Behind the Iron Curtain: Czechoslovak and Hungarian Responses to Humanae Vitae*. In: Alana Harris (ed.): *The Schism of '68. Catholicism, Contraception and „Humanae Vitae“ in Europe, 1945–1975*. Palgrave Macmillan, Londýn 2018, s. 303–348
- HLOUŠEK, Vít: *Dějiny Komunistické strany Československa, IV. díl (1969–1993)*. Academia, Praha 2020
- HRABOVEC, Emília: *Slovensko a Svätá stolica v kontexte vatikánskej východnej politiky 1962–1989*. Lúč, Bratislava 2017

JANČAŘÍK, Zdeněk: *Ty jsi kněz navěky: Rozhovor s Ludmilou Javorovou*. Portál, Praha 2020

JANŽURA, Petr – MOLÍK, Jan – VAŠKO, Václav (eds.): *Jan Pavel II. v Československu 21.–22. dubna 1990: projevy – promluvy – poselství*. Zvon, Praha 1990

JINDRA, Martin – SLADKOWSKI, Marcel (eds.): *Biografický slovník Církve československé husitské*. CČSH, Praha 2020

JONOVÁ, Jitka: *František Tomášek, kněz, katecheta, profesor a „ilegální biskup“*. Moravské působení Františka Tomáška. Historická společnost Starý Velehrad, Uherské Hradiště 2014

JONOVÁ, Jitka: Účast Františka Tomáška na II. vatikánském koncilu. In: Libor Svoboda – Jiří Petráš (eds.): *Předjaří. Československo 1963–1967*. ÚSTR – Jihočeské muzeum, Praha – České Budějovice 2016

JONOVÁ, Jitka: Účast Františka Tomáška na Druhém vatikánském koncilu a jeho kontakt s kardinálem Josefem Beranem. In: Markéta Doležalová (ed.): *Katolická církev v Československu/Kardinál Josef Beran a jeho doba*. ÚSTR, Praha 2020, s. 375–394

KAPLAN, Karel: *Těžká cesta. Spor Československa s Vatikánem 1963–1973*. CDK, Brno 2001

KAROLA, Josef E.: *Katolicismus a současný svět*. Svoboda, Praha 1982

KATREBOVÁ BLEHOVÁ, Beáta: *Biskup Pavol Hnilica očami Štátnej bezpečnosti*, in: *Pamäť národa*, ročník 15 (2019), č. 2, s. 3–20

KEPEL, Gilles: *Boží pomsta: křesťané, židé a muslimové znovu dobývají svět*. Atlantis, Brno 1996

KLIMEŠ, David: *Doporučeno nezveřejňovat. Fungování propagandy, cenzury a médií v pozdně normalizačním Československu*. Academia, Praha 2022

KMEŤ, Norbert: Politický vývin Československa v 70. letech 20. století (prejavy a state G. Husáka). In: Slavomír Michálek – Miroslav Londák a kol.: *Gustáv Husák. Moc politiky. Politik moci*. VEDA, Bratislava 2013, s. 610–636

KOČIAN, Jiří – PAŽOUT, Jaroslav – VILÍMEK, Tomáš – BALÍK, Stanislav – HLOUŠEK, Vít: *Dějiny Komunistické strany Československa, IV. díl (1969–1993)*. Academia, Praha 2020

KOLÁŘ, Pavel: *Od mateřského jazyka k českému obřadu. K utváření bohoslužebné praxe Církve československé v letech 1920–1971*, in: *Lidé města*, ročník 24 (2022), č. 1, s. 75–76

KOLÁŘ, Pavel – PULLMANN, Michal: *Co byla normalizace? Studie o pozdním socialismu*. NLN – ÚSTR, Praha 2016

KONEČNÝ, Karel: *Československá strana lidová v období nastupující normalizace (1969–1972)*. ÚSD AV, Praha 2019

KONZAL, Jan: *Zpověď tajného biskupa. Rozhovor připravil Bob Flieder*. Portál, Praha 1998

KOPAL, Petr (ed.): *Film a dějiny 4. Normalizace*. Casablanca – ÚSTR, Praha 2014

KUČERA, Milan: *Populace České republiky 1918–1991*. Acta Demographica XII. Sociologický ústav AV, Praha 1994

KUDRNA, Ladislav (ed.): *Fakta a lži o komunismu. Co byla normalizace*. Free Czech Media, Praha 2022

KUNICKI, Mikołaj: *Lustration and the Roman Catholic Church in Poland*. In: Lucian Turcescu – Lavinia Stan (eds.): *Churches, Memory and Justice in Post-Communism*. Palgrave Macmillan, London 2021, s. 21–24

LANDA, Ivan – MERVART, Jan: *Proměny marxisticko-křesťanského dialogu v Československu*. Filosofia, Praha 2017

ŁATKA, Rafał: *Episkopat polski. Wobec stosunków państwo-kościół*

i rzeczywistości społeczno-politycznej PRL 1970–1989. Kancelaria Sejmu, Warszawa 2019

ŁATKA, Rafał: *Stefan Wyszyński a hra v „trojuholníku“: Svätá stolica – štátne orgány Poľskej ľudovej republiky – Episkopát Poľska (1971–1974)*, in: *Pamät' národa*, 16 (2020), č. 3, s. 3-19

ŁATKA, Rafał – MACKIEWICZOVÁ, Beata – ZAMIATAŁA, Dominik: *Kardinál Stefan Wyszyński. Nekorunovaný král Polska*. KNA, Praha 2021

LIŠKA, Ondřej: *Církev v podzemí a společenství Koinótés*. Sursum, Tišnov 1999

LOUKOTKA, Jiří: *Bohové a ideologie*, in: *Rovnost*, 87, č. 117, 20. 5. 1972 (příloha RT, č. 20, s. 4)

LOUKOTKA, Jiří: *Moderní svět a křesťanství*. Horizont, Praha 1980

MACEK, Petr: *Metoděj Habáň: učitel, filosof a svědek dvacátého století*. Krystal OP, Praha 2019

MÁDR, Oto: *V zápasech za Boží věc. Vzpomínky, texty a rozhovory*. Vyšehrad, Praha 2007

MACHÁČEK, Michal: *Gustáv Husák*. Vyšehrad, Praha 2017

MACHÁČEK, Michal: *Podivná jednota. Gustáv Husák a mocensko-politické zápasy v KSČ na příkladu prezidentské otázky (1969–1975)*, in: *Soudobé dějiny* 22 (2015), č. 3–4, s. 299–347

MAŇÁK, Jiří: *Proces tzv. normalizace a horní vrstva byrokracie v Československu v roce 1970*. In: Zdeněk Kárník – Michal Kopeček (eds.): *Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu*, svazek V. Dokořán – ÚSD AV, Praha 2005, s. 241–274

MASER, Peter: *Mit Luther alles in Butter? Das Lutherjahr 1983 im Spiegel ausgewählter Akten*. Metropol Verlag, Berlin 2013

MATOUŠ, Milan: *Spiknutí proti Polsku*. Svoboda, Praha 1982

MCDERMOTT, Kevin: *Communist Czechoslovakia, 1945–89: A Political and Social History*. Macmillan Education, London – New York 2015

MCGOVERN, Arthur F., SJ, *Liberation Theology and Its Critics. Toward an Assessment*. Wipf and Stock, Oregon 2009

MERVART, Jan: *Kultura v karanténě. Umělecké svazy a jejich konsolidace za rané normalizace*. NLN, Praha 2015

MIHOLA, Jiří – PEHR, Michal: *Lidově, národně, křesťansky. K dějinám Československé strany lidové (KDU-ČSL) 1919–2019*. Akropolis, Praha 2019

MIKLOŠKO, František: *Znamenia čias. Slovenské súradnice 1982–2012*. OZ Hlbiny, Bratislava 2013

MIXA, Josef – HÁJEK, Vít: *Boha neokecáš*. KNA, Praha 2019

MORÉE, Peter C. A.: *Jak ČCE nabyla ducha svobody a jak o něj přišla. Roky 1968 až 1977*. In: *Cesta církve 1, knižnice studijních textů Českobratrské církve evangelické*, Praha 2009, s. 29–49

MORÉE, Peter C. A. – PIŠKULA, Jiří: *„Nejpokrokovější církevní pracovník“: protestantské církve a Josef Lukl Hromádka v letech 1945–1969*. Eman, Benešov 2015

NEČASOVÁ, Denisa: *Obrazy nepřítele v Československu 1948–1956*. NLN, Praha 2020

NEDOROSTEK, Miroslav: *Stanislav Krátký. Kněz, politický vězeň, dělník a biskup skryté církve aneb Život kněze ve druhé polovině 20. století*. CDK, Brno 2022

NĚMCOVÁ, Dana: *„Děj se co děj, nemáte se čeho bát...“*. Torst, Praha 2021

NĚMEC, Jiří: *Zápisníky II 1965–1969*. Triáda, Praha 2020

- NEŠPOR, Zdeněk R.: *Příliš slábi ve víře. Česká ne/religiozita v evropském kontextu*. Kalich, Praha 2010
- NEŠPOR, Zdeněk R.: *Religiozita v čase normalizace, aneb Když na úbytě zajdou všechny víry*. In: Ladislav Kudrna (ed.): *Fakta a lži o komunismu. Co byla normalizace*. Free Czech Media, Praha 2022, s. 165–185
- NEŠPOR, Zdeněk R. a kol.: *Encyklopedie Církve československé husitské*. Karolinum, Praha 2022
- NOVOTNÝ, Vojtěch: *Běda církvi. Bonaventura Bouše burcující*. Karolinum, Praha 2012
- NOVOTNÝ, Vojtěch: *Katolická teologická fakulta 1939–1990. Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*. Karolinum, Praha 2007
- NOVOTNÝ, Vojtěch: *Teologie ve stínu. Prolegomena k dějinám české katolické teologie druhé poloviny 20. století*. Karolinum, Praha 2007
- NUTI, Leopoldo – BOZO, Frédéric – REY, Marie-Pierre – ROTHER, Bernd (eds.): *The Euromissile Crisis and the End of the Cold War*. Woodrow Wilson Center Press – Stanford University Press, Washington D.C. 2015
- OPATRŇNÝ, Aleš (ed.): *Kardinál Tomášek a koncil. Sborník ze symposia k 10. výročí úmrtí kardinála Tomáška a ke 40. výročí zahájení 2. vatikánského koncilu*. Pastorační středisko při Arcibiskupství pražském, Praha 2002
- OPATRŇNÝ, Aleš: *Kardinál Tomášek a pokoncilní proměna pražské arcidiecéze*. KNA, Kostelní Vydří 2002
- OPATRŇNÝ, Aleš (ed.): *Pastýřské listy 1945–2000*. Arcidiecéze pražská. KNA, Kostelní Vydří 2003
- OTÁHAL, Milan: *Normalizace 1969–1989. Příspěvek ke stavu bádání*. ÚSD AV, Praha 2002

- OTÁHAL, Milan: *Opozice, moc, společnost 1969–1989. Příspěvek k dějinám „normalizace“*. Maxdorf, Praha 1994
- OTÁHAL, Milan: *Opoziční proudy v české společnosti 1969–1989*. ÚSD AV, Praha 2011
- PETRÁČEK, Tomáš: *Das Jahr 1968 in der Tschechoslowakei – ein europäischer Sonderfall in Politik, Gesellschaft und Kirche*. In: Sebastian Holzbrecher – Julia Knop – Benedikt Kra-nemann – Jörg Seiler (hrsg.): *Revolte in der Kirche? Das Jahr 1968 und seine Folgen*. Herder, Freiburg – Basel – Wien 2018, s. 282–298
- PETRÁČEK, Tomáš: *Církev, tradice, reforma: Odkaz Druhého vatikánského koncilu*. Vyšehrad, Praha 2016
- PETRÁČEK, Tomáš: *Mezi Pacem in terris, liturgickou obnovou a přemýšlením o církvi umírající*. *Katolická teologie v kontextu normalizace humanitních věd v letech 1969–1989*. In: *Slovo a smysl – Word & Sense*, ročník 17 (2020), č. 35, s. 81–93
- PFANN, Michael: *K svobodě je dlouhé putování. Život Českobratrské církve evangelické v letech 1968–1989*. Karolinum, Praha 2024
- PINKAS, Jaroslav: *Jak vzpomínáme na normalizaci. Obrazy normalizační minulosti ve filmu*. Karolinum – ÚSTR, Praha 2021
- PLACÁK, Petr: *Křesťanský zápas o českou věc. Působení opata Opaska a organizace Opus bonum v československém exilu v letech 1972–1989*. Argo – ÚSTR, Praha 2020
- POSPÍŠIL, Ctirad V. (ed.): *II. vatikánský koncil očima Jana XXIII. a Pavla VI*. KNA, Kostelní Vydří 2013
- PREČAN, Vilém (ed.): *Charta 77: 1977–1989. Od morální k demokratické revoluci. Dokumentace*. Čs. středisko nezávislé literatury – ÚSD AV – Archa, Scheinfeld-Schwarzenberg – Praha – Bratislava 1990

PREČAN, Vilém (ed.): *Křesťané a Charta '77. Výběr dokumentů a textů*. Index, Kolín n. Rýnem 1980

PULLMANN, Michal: *Konec experimentu. Přestavba a pád komunismu v Československu*. Scriptorium, Praha 2011

RÁKOSNÍK, Jakub – SPURNÝ, Matěj – ŠTAIF, Jiří: *Milníky moderních českých dějin. Krize konsenzu a legitimacy v letech 1848–1989*. Argo, Praha 2018

RÁKOSNÍK, Jakub – ŠUSTROVÁ, Radka: *Rodina v zájmu státu. Populační růst a instituce manželství v českých zemích 1918–1989*. NLN, Praha 2016

RANDÁK, Jan: *V záři rudého kalicha. Politika dějin a husitská tradice v Československu 1948–1956*. NLN, Praha 2016

RUPNIK, Jacques: *Střední Evropa je jako pták s očima vzadu. O české minulosti a přítomnosti*. Novela bohemica, Praha 2018

RÜTHERS, Monica (hrsg.): *Gute Erinnerungen an schlechte Zeiten? Wie nach 1945 und nach 1989 rückblickend über glückliche Momente in Diktaturen gesprochen wurde*. De Gruyter Oldenbourg, Berlin – Boston 2021

SABROW, Martin – SCHATTENBERG, Susanne (hrsg.): *Die letzten Generalsekretäre. Kommunistische Herrschaft im Spätsozialismus*. Ch. Links Verlag, Berlin 2018

SCHINDLER-WISTEN, Petra: *O chalupách a lidech. Chalupářství v českých zemích v období tzv. normalizace a transformace*. Karolinum, Praha 2017

SCHULZE WESSEL, Martin: *Pražské jaro: Průlom do nového světa*. Argo, Praha 2018

SÜB, Walter: *Die Wiener KSZE-Folgekonferenz und der Handlungsspielraum des DDR-Sicherheitsapparates 1989*. In: Matthias Peter – Hermann Wentker (hrsg.): *Die KSZE im Ost-*

-West-Konflikt. Internationale Politik und gesellschaftliche Transformation 1975–1990. Oldenbourg Verlag, München 2012

SUK, Jiří: *Šťastné zítřky, úzkostné včerejšky. Eseje a jiné texty o kolizích na české cestě ke komunismu*. NLN, Praha 2020

SVOBODA, Bohumil: *Blahoslavená Anežka Česká. Sborník ke svatořečení*. Česká katolická charita, Praha 1989

SVOBODA, Bohumil: *Na straně národa. Kardinál František Tomášek v zápase s komunistickým režimem (1965–1989)*. Vyšehrad, Praha 2006

SVOBODA, Bohumil: *Víra je můj pevný hrad. Rozhovory s arcibiskupem Karlem Otčenáškem a jeho přáteli*. Vyšehrad, Praha 2004

SVOBODA, Bohumil – VAŠKO, Václav: *Kardinál Tomášek: Generál bez vojska...?* Vyšehrad, Praha 2003

ŠEBEK, Jaroslav: *Od konfliktu ke smíření. Česko-německé vztahy ve 20. století očima katolické církve*. KNA, Kostelní Vydří 2013

ŠIMEČKA, Milan: *Konec nehybnosti*. NLN, Praha 1990

ŠIMEČKA, Milan: *Obnovení pořádku*. Atlantis, Brno 1990

ŠIMSA, Jan: *Z počátků zápasu o zachování demokratické struktury církve v době „normalizace“*, in: *Křesťanská revue*, 69, č. 2, (2002), s. 41–48

ŠMÍD, Marek: *Vatikán a Československo ve 20. století*. Triton, Praha – Kroměříž 2023

TEPLÝ, Martin: *Die Tschechoslowakische (Hussitische) Kirche*. In: Martin Schulze Wessel – Martin Zückert (hrsg.): *Handbuch der Religions- und Kirchengeschichte der böhmischen Länder und Tschechiens im 20. Jahrhundert*. R. Oldenbourg Verlag, München 2009, s. 709–726

- TOMBS, Isabelle – SMITH, Richard (eds.): *The Polish Crisis and Relations with Eastern Europe, 1979–1982: Documents on British Policy Overseas, Series III, Volume X*. Routledge, London – New York 2017
- TŮMA, Oldřich: Protirežimní demonstrace v Praze. In: Petr Blažek (ed.): *Opozice a odpor proti komunistickému režimu v Československu 1968–1989*. Dokořán, Praha 2005, s. 140–157
- TŮMA Oldřich a kol.: *Srpen '69. Edice dokumentů*. ÚSD AV ČR – Maxdorf, Praha 1996
- URBAN, Rudolf: *Církev československá husitská (úryvek z knihy, závěr)*, in: *Theologická revue*, 89 (2018), č. 4, s. 497–548
- VÁCLAVÍK, David: *Náboženství a moderní česká společnost*. Grada, Praha 2010
- VAŇÁČ, Martin: *Křesťanské církve v českých zemích v 60. letech (1960–1968)*. In: *Getsemany*, říjen 2001
- VAŠKO, Václav: *Ne vším jsem byl rád. Vlastní životopis*. KNA, Kostelní Vydří 1999
- VILÍMEK, Tomáš: *„Všichni komunisté do uren!“ Volby v Československu v letech 1971–1989 jako společenský, politický a státněbezpečnostní fenomén*. ÚSD AV, Praha 2016
- VLČEK, Vojtěch: *Geschichte der Orden*. In: Martin Schulze Wessel – Martin Zückert (hrsg.): *Handbuch der Religions- und Kirchengeschichte der böhmischen Länder und Tschechiens im 20. Jahrhundert*. R. Oldenbourg Verlag, München 2009, s. 641–664
- VODIČKOVÁ, Stanislava: *Nebezpečný kardinál. Život Josefa kardinála Berana a jeho slavný návrat do vlasti*. KT – ÚSTR, Praha 2018
- VODIČKOVÁ, Stanislava: *Uzavírám vás do svého srdce. Životopis Josefa kardinála Berana*, 2. vyd. CDK – ÚSTR, Praha 2018

- VYBÍRALOVÁ, Eva: *Pokroky v bádání o papežských mimořádných fakultách. K dějinám církve ve střední a jihovýchodní Evropě*, in: *Revue církevního práva*, ročník 27 (2021), č. 84, s. 29–45
- VYBÍRALOVÁ, Eva: *Integrace skryté církve*. In: Vladimíra Vaníčková a kol. (ed.): *Miloslav kardinál Vlk/Reflexe a vzpomínky*. CDK – ÚSTR, Brno – Praha 2021, s. 353–364
- VYBÍRALOVÁ, Eva: *Skrytá církev a tajná svěcení. Analýza situace v Československu v letech 1948–1989 pohledem kanonického práva*. CDK – ÚSTR, Praha 2024
- WALSH, Michael: *Jan Pavel II. Životopis*. Barrister & Principal, Brno 1995
- WINKLER, Martina: *„Wir hatten noch eine echte Kindheit“. Soziale Medien und Erinnerungen an die sozialistische Tschechoslowakei*. In: Monica Rüthers (hrsg.): *Gute Erinnerungen an schlechte Zeiten? Wie nach 1945 und nach 1989 rückblickend über glückliche Momente in Diktaturen gesprochen wurde*. De Gruyter Oldenbourg, Berlin – Boston 2021, s. 129–153
- ZBRANEK, Tomáš Benedikt: *Před dvaceti lety zemřel kontroverzní biskup Josef Vrana*, in: *Střední Morava*, ročník 13 (2007), č. 25, s. 125–129
- ZBRANEK, Tomáš Benedikt: *Sdružení katolických duchovních Pacem in terris*. Diplomová práce. MUNI, Brno 2007
- ZVĚŘINA, Josef: *Dva dopisy biskupu F. Tomáškovi o Chartě 77*, in: *Salve*, ročník 12 (2002), č. 2, s. 44–52